

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

*Долінка А.Д., студент групи 667пуа,
факультет програмної інженерії та бізнесу
Національний аерокосмічний університет
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

*Дегтяр А.О., д.н. з держ. упр.,
професоркафедри 601 НАУ "ХАІ"*

Задля здійснення своїх завдань та реалізації управлінських функцій держави створено систему відповідних державних органів, державних підприємств і установ, серед яких владою наділені лише органи державної влади та місцевого самоврядування, вони мають повноваження та відповідну компетентність з управління державою. Публічні органи разом формують апарат штатів. Орган державної влади є носієм державної виконавчої влади, реалізує свою компетенцію у фіксованій сфері державного управління та має правовий (нормативно закріплений) статус державного органу виконавчої влади [4]. У зв'язку з цим ефективність стає особливо важливою в оцінці управлінських рішень органів виконавчої влади.

Серед органів державної влади посідає важливе місце виконавча влада, що виконує функції управління державним господарством, соціокультурного та адміністративно-політичного будівництва. Органи виконавчої влади реалізують функції держави, виконуючи положення Конституції та законів України, актів Президента України, а також, нормативні акти органів державного управління найвищого рівня. Діяльність цих органи має вторинний, підзаконний, виконавчий та адміністративний характер, оскільки вони виконують свої функції на підставі та на імплементації закону [6]. Але, здійснюючи свою компетенцію, дотримуючись положень законів та правових актів інших державних органів, органи виконавчої влади мають повноваження вирішувати конкретні питання та приймати підзаконні акти.

Таким чином, у процесі виконавчої та розпорядчої діяльності діють органи управління юридично авторитетно, застосовуючи різні правові засоби нормотворчості, оперативно-виконавчого (адміністративного) та юрисдикційного (правоохоронного) характеру.

Органи виконавчої влади наділені необхідною оперативною незалежністю, яка виражаються в їх компетенції – правах, обов'язках, територіальних межах діяльності кожного окремого органу.

Дослідження рішень щодо державного управління, а відповідно і правові акти управління на сучасному етапі в Україні отримали новий поштовх завдяки значним перетворенням в економічній, політичній та соціальній сферах суспільства. Зміст цих рішень знаходить своє відображення у різноманітних інструментах управління суспільство (політика, право, мораль тощо) та

ефективності такого впливу. Рішення щодо свідомості та поведінки членів суспільства значною мірою залежать від правильного поєднання в конкретних умовах політичних настанов з правовими нормами та іншими соціально значущими приписами [1].

Таким чином, управлінські рішення в органах виконавчої влади регулюються і організовуються досить фрагментарно, є певні недоліки, які не дозволяють говорити про успішну організацію цього процесу. Так, А. Шопен зазначає, що при аналізі управління ситуацією доведення управлінського рішення до виконавців здійснюється частково, і формування альтернативних управлінських рішень і управління виконанням кожного окремого управлінського рішення не передбачено загалом [3].

Отже, беручи до уваги вищесказане, зазначимо, що управлінське рішення розглядається як процес відпрацювання та реалізації раціонального варіанту вирішення проблеми або завдання і як фіксований правовий акт (нормативний або індивідуальний). Ці етапи управлінських рішень взаємопов'язані і однаково певною мірою важливі як для теорії, так і для практики державного управління. Так, зміст цього процесу розкриває процедуру затвердження та впровадження управлінських рішень.

Управлінське рішення є результатом систематичної діяльності людини і продуктом когнітивного (опосередкований когнітивними факторами), емоційного, вольового, мотиваційного характеру, синтезу психічних процесів, які мають початкову нормативну спрямованість. Тобто управлінське рішення видається у формі документа особою, яка приймає рішення [5].

У системі державного управління рішення виконують ряд функцій:

- керівні, тобто вказують на цілі та завдання системи управління;
- безпеку, тобто визначають шляхи та засоби, сили та засоби, що гарантують реалізацію певного рішення та дозволять системі функціонувати та контролювати у запланованому напрямку та заданому режимі;
- координація встановлює порядок координації діяльності системи та створених структурних елементів (службовці, підрозділи, підприємства та ін.) при здійсненні певного рішення та визначенні регуляторного режиму діяльності. Завданням управління є координація індивідуальних та колективних цілей, підпорядкування індивідуальної праці інтересам спільної діяльності у напрямку роботи всіх учасників тієї чи іншої соціальної спільноти для досягнення спільних цілей і завдань;
- стимулюючі, тобто визначають такі умови, в яких повністю розкриваються та розвиваються здібності працівників у виконанні конкретних службових завдань [6].

Тому ми зазначаємо, що ефективність будь-якої системи публічного обумовлена такими факторами, як:

- об'єктивні закони суспільного розвитку, пов'язані з усиновленням і виконанням управлінських рішень;

— чітке формулювання мети – для чого приймається адміністративне рішення, яких реальних результатів можна досягти, як виміряти та порівняти поставлену мету і досягнуті результати;

— обсяг та цінність інформації, на основі якої приймається управлінське рішення;

— термін розробки адміністративного рішення;

— організаційні структури управління;

— форми та методи управління;

— методи і прийоми розробки та реалізації управлінських рішень;

— суб'єктивність оцінки вибору рішення;

— стан системи управління та контролю;

— система експертних оцінок рівня якості та ефективності управлінських рішень [2].

Адміністративне рішення має відповідати механізму управління досягненням поставленої мети, узгодженим критеріям управління рівнями ієрархії, виділеними ресурсами.

Ресурси управління, в свою чергу, можуть мати матеріальний, організаційний, ресурсний потенціали (спектр організаційних можливостей) і соціальний потенціал (особистий і колективний). Управлінське рішення - вибір альтернативи, прийнятої менеджером в межах його службових повноважень і компетенції, спрямованої на досягнення конкретної мети організації. За змістом це може бути лінія дій, план роботи, варіант проекту тощо. Рішення має відповідати вимогам до ресурсів, правовим та морально-етичним обмеженням. Крім того, слід завжди прагнути до того, щоб рішення проблеми було оптимальним і забезпечувало оптимальність критерію вибору.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.

2. Дегтяр А.О., Дегтяр О.А. Прийняття державно-управлінських рішень у соціальній сфері: монографія. – Харків. Вид-во «С.А.М.», 2014. – 252 с.

3. Державна служба в Україні : соціально-правовий та організаційний аспекти : [Навчальний посібник] / авт. кол. : Ю. П. Сурмін, Т. В. Мотренко, Р. А. Науменко та ін. за заг. ред. Р. А. Науменко, Л. М. Гогіної. – Київ : НАДУ, 2020. – 204 с.

4. Державна виконавча влада в Україні : формування та функціонування : [зб. наук. пр. / кол. авт. .; наук. кер. Н. Р. Нижник]. – Київ : Вид-во УАДУ, 2015. – 224 с.

5. Державна інформаційна політика в Україні в умовах розвитку інформаційного суспільства: навч.-метод. матеріали / Т. В. Федорів, М. Т. Солоха, Н. В. Ясько. Київ: НАДУ, 2020. 60 с.

6. Збірник досліджень ефективності виконання державних програм / Швед. нац. Бюро аудиту ; Швед. ін-т держ. упр. – К. : [б.в.], 2022. – 103 с.